

СИЛАБУС

з дисципліни «Педагогіка вищої школи, методика викладання у вищій школі»
на отримання ступеню вищої освіти «магістр» за спеціальністю
275 «Транспортні технології»

Харківський національний технічний університет
сільського господарства імені Петра Василенка

Обсяг курсу – 3 кредити (ECTS): 14 годин лекції, 16 годин – практичні заняття, 60 годин – самостійна робота, залік.

Викладачки курсу:

Данченко Ірина Олексіївна докт. пед. наук, доцент, професор кафедри ЮНЕСКО «Філософія людського спілкування» та соціально-гуманітарних дисциплін (<http://new.khntusg.com.ua/staff/danchenko-irina-oleksiivna>).

ОПИС КУРСУ

Пререквізити – базові знання з курсів: «Філософія», «Психологія».

Коротка анотація дисципліни (загальна характеристика, особливості, переваги).

Структуру та зміст курсу покликаний дати глибокі теоретичні та практичні знання з урахуванням нових досягнень педагогіки вищої школи та методичної науки, перспективного досвіду роботи, як у закладах вищої освіти, так і в процесі професійної діяльності, а також підготувати майбутніх фахівців до організації та проведення різноманітних занять на високому науково-методичному рівні.

Опановуючи курс, здобувач вищої освіти має забезпечити засвоєння специфіки педагогіки вищої школи, ознайомити із наявними педагогічними концепціями, які розкривають поліфонізм та плюралізм гуманістичного мислення, створити умови для формування світоглядно-методологічної культури студентів та сформувати систему дидактико-методичних понять.

По завершенні вивчення курсу здобувач вищої освіти має навчитись: застосувати сучасні педагогічні концепції та технології у професійній діяльності; аналізувати, систематизувати та узагальнювати результатів наукових досліджень у сфері комунікації та освіти; застосовувати отримані вміння і навички щодо об'єктивного аналізу сучасної методичної системи навчання у вищій школі, підготовки майбутніх викладачів до вільного використання нестандартних форм навчання у практичній діяльності.

Вивчення даної дисципліни дає можливість здобувачу вищої освіти:

Знати:

- структуру і зміст навчального процесу в закладі вищої освіти;
- основи організації роботи викладачів, кафедри, навчально-наукового інституту, адміністрації університету тощо; специфіку науково-педагогічної діяльності викладача вищої школи;
- принципи розробки педагогічних технологій освітньо-виховної взаємодії зі студентами; різноманітні дослідно-експериментальні форми педагогічної діяльності;
- засоби активізації пізнавальної діяльності студентської аудиторії; методи забезпечення ефективного управління навчально-творчою діяльністю студентів;
- загальні науково-теоретичні основи методики викладання навчальних дисциплін у закладах вищої освіти;
- систему сучасних засобів навчання, їх дидактичними особливостями та методикою використання;
- типологію і структуру сучасних видів аудиторних занять, традиційними і нестандартними формами навчання.

Вміти:

- формувати особистісно-орієнтоване і динамічне середовище життєдіяльності студента;
- застосовувати теоретичні знання з методики, психолого-педагогічних та фахових наук для практичної організації освітнього процесу з навчальних дисциплін у вищій школі;

- забезпечувати єдність мети, змісту, методів та засобів навчання, його організаційних форм;
- організовувати та проводити науково-педагогічні дослідження з актуальних проблем методики викладання вищої школи;
- здійснювати комплексний методичний аналіз чинних підручників та навчальних посібників з фахових дисциплін;
- планувати навчальну, методичну, наукову і виховну роботу викладача вищої школи;
- моделювати різні види навчальних занять, самостійну роботу студентів з навчальних дисциплін;
- добирати систему ефективних методів, форм, засобів навчання для організації навчально-пізнавальної діяльності студентів;
- аналізувати аудиторні заняття, давати їм психолого-педагогічну та науково-методичну оцінку;
- здійснювати керівництво навчальними практиками студентів;
- аналізувати, узагальнювати та впроваджувати у практичну діяльність викладача вищої школи перспективний педагогічний досвід з вивчення фахових дисциплін;
- підвищувати свій загальноосвітній і фаховий рівень, організовувати самоосвіту, творчо користуватись різними джерелами інформації.

Мета та основні задачі дисципліни.

Мета викладання дисципліни «Педагогіка вищої школи, методика викладання у вищій школі» є формування теоретичних уявлень та практичних навичок про педагогіку вищої школи, розкрити структуру та напрями реформування вищої освіти; теоретичні, організаційно-процесуальні, методичні засади процесу навчання і виховання студентської молоді, її наукової та професійної підготовки відповідно до державних та європейських стандартів, потреб суспільства; розробити на цій основі підходи до удосконалення системи формування психолого-педагогічної готовності студентів до викладацької та науково-педагогічної діяльності, а також оволодіння комплексом професійних умінь та навичок необхідних для здійснення майбутніх обов'язків, повноважень та функцій.

Предметом вивчення «Педагогіки вищої школи, методики викладання у вищій школі» є вивчення основних категорій, законів та принципів педагогіки вищої школи, закономірностей ефективного застосування методики і методології викладання дисциплін у системі вищої школи.

Основними завданнями, що мають бути вирішені в процесі викладання курсу: вивчення загальних положень, принципів та методів педагогіки вищої школи, ознайомлення з поняттями, категоріями, методами, технологіями; з'ясування їх місця в системі наук; висвітлення особливостей методів педагогіки вищої школи та методики викладання у вищій школі; ознайомлення зі структурою і їх змістом; оволодіти освітньо-світоглядною парадигмою гуманітаризації, гуманізації і демократизації вищої освіти, забезпечує різнобічний розвиток особистості викладача і студента.

Компетентність, що забезпечує. ЗКОП2. Здатність використовувати найбільш ефективні прийоми і методи навчання, що застосовуються в системі педагогічного процесу.

Результати навчання. ЗПРНО2. Аналізувати, планувати та організовувати різноманітні види навчальних і позааудиторних занять, використовувати найбільш ефективні методи навчання.

Структура курсу

Змістовий модуль 1. «Теоретичні засади педагогіки вищої школи»

Лекції:

Тема 1. Загальні основи педагогіки вищої школи та історії вищої освіти.

Тема 2. Сучасна вища школа в освітній системі України. Організація освітнього процесу в системі підготовки фахівців у закладах вищої освіти.

Тема 3. Студент закладу вищої освіти як об'єкт та суб'єкт навчання та виховання. Особливості діяльності, типологія, педагогічна культура викладача вищої школи. Педагогічна етика.

Змістовий модуль 2. «Методика викладання у вищій школі»

Лекції:

Тема 4. Методика викладання у вищій школі як педагогічна дисципліна в системі цілісного педагогічного процесу.

Тема 5. Форми і методи навчання у вищій школі. Оцінювання навчальних досягнень студентів, контроль і самоконтроль навчальної роботи у ЗВО.

Тема 6. Види та прийоми активізації процесу навчання у вищій школі

Тема 7. Організаційно-методичне забезпечення навчального процесу в умовах кредитно-модульної системи навчання у ЗВО.

Політика курсу – жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. У випадку таких подій – реагування відповідно до Положення про академічну доброчесність учасників освітнього процесу.

Система оцінювання – оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням: *модуль 1* – 30 % семестрової оцінки; *модуль 2* – 30 % семестрової оцінки; *залік* – 40 % семестрової оцінки.

Інформаційні ресурси

Бібліотека ім. В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbu.gov.ua/>

Бібліотека ім. В.Г. Короленко. URL: <http://korolenko.kharkov.com/>

Бібліотека ХНТУСГ. URL: <https://library.khntusg.com.ua/>

Електронна бібліотека. URL: <http://lib.meta.ua/>

Студентська електронна бібліотека URL: <http://www.lib.ua-ru.net/>

Нормативно-правова база України URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/>